

První třída? Nezanechtejte ji

Nablýskaná aktovka a odpočítávání dnů do prvního školního. Naprostá většina prvňáčků se do školy těší a chce se učit nové věci. Na nás dospělých je, jak jejich snahy podpoříme.

A jestli vám někdo říkal, že je první třída něco jako další rok školky, nevěřte mu. Pro budoucí vztah ke vzdělávání obecně je naprosto zásadní. A když jako rodiče nic nezanedbáme, vyplatí se to. Existuje totiž jedna nepřímá úměra: čím více se mu zpočátku budeme věnovat, tím méně nás bude dítě ve svém procesu vzdělávání postupně potřebovat.

ZAHNÍZDĚTE...

„Začátek školy se nám nezdařil,“ vzpomíná Majka. „Stěhovali jsme se, do toho narození miminka a zmatky. Skoro každé ráno si dcera stěžovala, že ji bolí břicho nebo hlava, do školy se jí nechce, úkoly ji nebaví, a několikrát došlo i na dost vypjaté scény, kdy jsem ji musela nutit, aby si přípravu do školy vůbec udělala. Z původně sluníčkového dítěte se postupně stávalo dítě, které si nevěří.“ Bohužel nemůžete automaticky počítat s tím, že všechno půjde hladce a váš záček bude nadšený. Už proto je dobré pečlivě se připravit, a to duševně i zázemím. „Dítě o škole nemá žádnou představu, dokud vše reálně neprožije,“ říká speciální pedagožka Ivana Vlková, zakladatelka asociace pro aktivní rozvoj dětí CAPARD. „Možná má sourozence, který jej znejistí, jak brzy ho přestane všechno bavit,

až bude denně dělat úkoly a učit se. Zásadní je role rodiče, jak mu pomůže v začátku.“ S nástupem do školy se proto zahnízděte. Připravte dítěti jeho pracovní kout, samostatný prostor, kde se bude odteď připravovat na výuku. „Důležitý je kvalitní stůl a židle,“ radí Ivana Vlková. „Rozhodně ne otočná s područkami, která vybízí k točení a hraní si. Ideální je tzv. rostoucí židle a nastavitelný stůl. To zajistí rovná záda, nohy a ruce do pravého úhlu.“ V praxi je mnohdy mnohem obtížnější vytvořit podmínky k učení: dítě by neměl rušit sourozenec, televize ani vaření večere, od kterého občas kvůli hluku z odsavače par nervózně zvoláte: „Tak kolik jsi to říkal? Dva plus tři?“ „Rodič by měl být plně přítomný pro dítě bez ohledu na to, jak je samostatné. Tím se podaří vytvořit návyky, systém a rytmus. Když se dítě od počátku orientuje, všechno je později snazší,“ dodává odbornice.

VŠECHNO MÁ SVŮJ ČAS

Slabikovat v posteli před spaním a příklady počítat po večerníčku, protože dřív jsme to nestihli? Přiděláváte sobě i prvňáčkovi stres a učení stejně nebude efektivní. „Synovi se do úkolů hned po návratu ze školy nikdy nechtělo, běžel hned ven za kamarády, všechno jsme doháněli večer,“ říká Tereza. „Postupně ▶

Dejte dětem svůj čas, buďte jim vzorem, příkladem v běžných životních situacích!

FOTO: SHUTTERSTOCK.COM A ARCHIV ODBORNÍKŮ PŘÍPRAVILA: TEREZA VÍCHOVÁ

KDY BUDEME „ZAJETÍ“?

- * Obvyklá doba aklimatizace na školu je asi 6 týdnů.
- * Některé děti mohou mít potíže s adaptací ještě do Vánoc, po této době už ale vše konzultujte s paní učitelkou a odborníky v poradnách.
- * Děti své psychické potíže tzv. somatizují: stěžují si na bolesti hlavy, břicha, do školy se netěší.
- * Abyste tomu předešli, zavádějte rituály před spaním, kdy si s dětmi povídáte o prožitém dni.
- * Problémy se nemusí týkat jen výuky: děti se bojí jít na záchod nebo do jídelny pro těžký tác s obědem, mohou mít obavy z posměchu starších...

jsem zjistila, že se v sedm nesoustředí, je roztěkaný a všechno ‚odflákne‘. To mě donutilo vést ho k novému systému, tedy doma si chvíli odpočinout a na práci si vymezit čas kolem třetí hodiny.“ Taková doba je podle odborníků ideální: mezi druhou a pátou odpolední by mělo dítě své školní povinnosti splnit, v první třídě vás navíc ze začátku čeká spousta lístečků, vzkazů ze školy, co je třeba dokoupit a zařídit, a do všeho svého školáčka zapojte také. „Čím více se dítě na všem podílí, tím školu bere vážněji a přistupuje k ní zodpovědněji,“ podotýká Ivana Vlková. „Mělo by samo dávat věci do desek nebo podávat písmenka k vystřihování. Během přípravy také radím nenechat jej pracovat déle než deset až patnáct minut v kuse, abychom dítě neodradili. V praxi bohužel není výjimkou maminka, která s dítětem čte třeba půl hodiny.“

UPOZAĎTE SE...

Připadá vám všechno tohle nemožné nebo možná příliš vyčerpávající celou rodinu? Především v případě, že vaše dítě přece četlo ještě před nástupem do školy a úkoly zvládne samo v družině? Věřte, že čas a trpělivost, investované v první třídě, se

Vyvarujte se strašení „Tohle ti ve škole už neprojde!“ nebo „Za tohle už dostaneš pětku!“

vám vrátí. Pevné biorytmy, které vytvoříte společně, se promítnou do dalšího vztahu ke vzdělávání. Věnujte dítěti intenzivních patnáct minut denně i za cenu, že půl roku vynecháte oblíbenou lekci jógy: „Škola je velký mezník pro všechny a rodiče by dítěti měli věnovat víc času než doposud,“ nabádá Ivana Vlková. „Nemělo by být zahlceno mimoškolními aktivitami a zůstat dlouho v družině. Nedoporučuji ani denně kroužky, a když už, vybírejte ty pohybové. Ideální je, když může prvňáček strávit

nějakou dobu venku přirozeným pohybem a hraním.“ Obecně máme tendenci první třídu podcenit se slovy „pořádné učení začne až později“. Jenže pak už může být pozdě a děti, které se za pomoci rodičů nenaučí mít doma intenzivní, ale přesto klidný čas na přípravu, plní od druhých tříd poradny odborníků, protože najednou přestanou výuku zvládat.

NESROVNÁVEJTE SVÉ DÍTĚ S OSTATNÍMI

A naučte se to hned od první třídy. Vzpomeňte si na to, jak vám samotným bylo nepříjemné, když rodiče řešili, co měl vedle vaší trojky Pepíček nebo Andulka. Vylovte na půdě z krabic svá vysvědčení a čestně si přiznejte, že jste třeba ve třetí třídě měli na pololetí dvojku z matematiky, a přesto jste později vystudovali gymnázium. Dopředu si uvědomte, čeho srovnáváním docílíte: své dítě jen zabrzdíte a potlačíte v něm přirozenou radost z poznávání. Nahradí ji strach, jestli obstojí, utlumená tvořivost, obava z jakéhokoli neúspěchu a ztracená sebejistota a sebevědomí. Nic, o co byste stáli. „Rodiče by měli krotit své ego a nepromítat do dětí své, často nenaplněné ambice,“ radí odbornice.

OČI, UŠI, ZÁŽITKY

Už od počátku školní docházky také sledujte, jak vašemu dítěti vyhovuje učit se a co konkrétně mu pomáhá, když si někde není jisté. Fakt, že vám k počítání nejlépe pomohla osa, ještě neznamená, že to samé vyhovuje rovněž vašemu synovi nebo vaší dceři. Jim se může „rozsvítit“ úplně jinak, třeba použitím mincí nebo knoflíků. „Způsob, jakým si osvojujeme, zapamatováváme a vybavujeme učivo, je definice stylu učení,“ vysvětluje Ivana Vlková. „Každému je přirozené něco jiného a dítě nemusí být stejný typ jako rodič. Vyplatí se nabízet možnosti, a ne vnucovat něco, co je vlastní nám. A také brát v úvahu, že i když jeden styl převažuje, mohou se vzájemně prolínat.“ A které styly učení tedy vlastně rozeznáváme?

* VIZUÁLNÍ

Je nejčastějším ze všech tří základních. Děti s vizuálním stylem se učí z knih, obrázků a poznámek. Mají tzv. fotografickou paměť, barevně si zvyrazňují texty, používají myšlenkové mapy a z nich se fotograficky učí.

Vizuální styl je zároveň nejrychlejší způsob, jak si něco nového osvojit.

* SLUCHOVÝ

Tento styl je poněkud těžší rozeznat, ve vyšším věku jsou to třeba studenti, kteří si nahrávají přednášky a poslouchají je z MP3 přehrávačů. „Sluchové“ děti od malička rády poslouchají pohádky a CD, nepotřebují video, ale mají rády třeba puštěné rádio v autě. Například v prvouce se něco naučí především tak, že když my jim látku přečteme, ony nám zopakují, co od nás slyšely.

* PROŽITKOVÝ (ZÁŽITKOVÝ)

Název tohoto stylu učení hovoří za vše. Takové děti potřebují zažít látku skutečně všemi smysly, obvykle neposedí a jsou označovány jako hyperaktivní. Informace přebírají z různých úhlů pohledu a rozličnými způsoby je také zpracovávají. Používají zrak, sluch, pohyb a podstatně si díky tomu zapamatují. „Prožitkové“ děti proto berte na tematické výstavy, nechte je vytvářet koláže a dramatizace. ■

RÁNO DĚLÁ DEN:

- * Raději si přivstaňte a dítě nebudte na poslední chvíli.
- * To, v jakém rozpoložení opouštíte domov, má velký vliv na výsledky ve škole.
- * Dítě by mělo být nasnídané a napité, rychlá sušenka v autě nevytvoří dobrý start.
- * Co možná nejvíce věcí připravte společně už večer, abyste se vyhnuli rannímu stresu: vyberte oblečení a nechte dítě chystat si svačinku na další den.
- * Hlídejte pitný režim a mějte na paměti, že na ořukané jablko nebo pomalu hnědnoucí oloupaný banán byste sami dopoledne chuť neměli.

INZERCE A151007954

škola
v mém
stylu

Hrdinové zkušeni, pomůžou ti s učením

1+1=2

Na všem záleží

uvnitř DVD 10% sleva na školní potřeby

Toto DVD za 199 Kč, pro Clubcard zákazníky za 149 Kč

DreamWorks Home © 2014 DreamWorks Animation L.L.C.

Exkluzivně v TESCO